

Εργασιακές Σχέσεις Ι: Βασικοί Θεσμοί (Υ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Διατμηματικό		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A.4.	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Ι: ΒΑΣΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6 ECTS (συνολικά)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου, Ειδίκευσης Γενικών Γνώσεων και Ανάπτυξης (ερευνητικών) Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ φοιτήτριες, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, θα έρθουν σε επαφή με την έννοια των εργασιακών σχέσεων, επικεντρώνοντας στους βασικούς θεσμούς και πρακτικές που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη αγορά εργασίας. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν σημαντικές γνώσεις αναφορικά με τον τρόπο θεωρητικής και εμπειρικής μελέτης του πεδίου των εργασιακών σχέσεων, μέσα από την χρήση ερευνητικών εργαλείων που αξιοποιούνται στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Λεπτομερέστερα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα αναλυθούν ζητήματα που σχετίζονται με την ιστορική εξέλιξη και τις θεωρητικές προσεγγίσεις που επικεντρώνουν στην ανάλυση των εργασιακών σχέσεων, από τον 19^ο αιώνα έως και σήμερα. Επιπροσθέτως, ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην ανάλυση ζητημάτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη βασικών θεσμών και πρακτικών, όπως ο ρόλος των οργανωμένων συμφερόντων (π.χ. συνδικάτα και εργοδοτικές οργανώσεις), η υλοποίηση του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, αλλά και οι βασικές μορφές διεκδικήσεων στο χώρο της εργασίας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν αναπτύξει βασικές ερευνητικές και αναλυτικές δεξιότητες, καθώς και την ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας, αναφορικά με το υπό εξέταση επιστημονικό πεδίο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Κριτική σκέψη
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. ΠΕΡΙΛΗΨΗ- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στόχος του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με το αντικείμενο των εργασιακών σχέσεων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους θεσμούς και τις πρακτικές που αναπτύσσονται στο εν λόγω επιστημονικό πεδίο.

Μεταξύ άλλων, το μάθημα επικεντρώνει στην ανάδειξη του διεπιστημονικού χαρακτήρα των εργασιακών σχέσεων στη σύγχρονη εποχή, αξιοποιώντας τις σχετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τα ερευνητικά εργαλεία από το χώρο των κοινωνικών επιστημών.

Στο πλαίσιο αυτό το μάθημα επιμερίζεται σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες, οι οποίες καλύπτουν παράλληλες διαστάσεις των εργασιακών σχέσεων μέσα από την ανάπτυξη συγκεκριμένων πρακτικών, θεσμών και οργανώσεων.

Στην πρώτη ενότητα, αναλύεται το ιστορικό, θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων και της εκπροσώπησης συμφερόντων στο χώρο της εργασίας. Αρχικά παρουσιάζονται οι κυριότερες έννοιες που σχετίζονται με την κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος (π.χ. εργασιακές σχέσεις, συνδικαλισμός, οργανωμένα συμφέροντα, κοινωνικός διάλογος κ.ά.). Ακολούθως, αναλύεται η εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως και τα τέλη του 20^{ου}. Η εν λόγω ενότητα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων που αναφέρονται στη μελέτη των εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλισμού, δίνοντας, μεταξύ άλλων, βαρύτητα στις προσεγγίσεις του πλουραλισμού, του μαρξισμού και του κορπορατισμού.

Στη δεύτερη ενότητα, παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα, εστιάζοντας στην παράμετρο του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Στις συγκεκριμένες εισηγήσεις, μεταξύ άλλων, αναλύονται το ελληνικό σύστημα εκπροσώπησης εργαζομένων και εργοδοτών, η διάρθρωση του, καθώς και οι βασικοί θεσμοί διμερούς και τριμερούς κοινωνικού διαλόγου και συλλογικών διαπραγματεύσεων. Παράλληλα, ιδιαίτερη εστίαση θα υπάρξει και στην ανάλυση του βασικού ρεπερτορίου δράσεων και διεκδικήσεων που χαρακτηρίζουν το ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα, επικεντρώνοντας στην περίοδο της κρίσης, από το 2010 και μετά.

Στην τρίτη και τελευταία ενότητα η βαρύτητα δίνεται στη μετατόπιση των εργασιακών σχέσεων από το εθνικό στο διεθνές. Στο πλαίσιο αυτό, οι συγκεκριμένες εισηγήσεις εστιάζουν στο ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αναφορικά με ζητήματα κοινωνικού διαλόγου και συλλογικών διαπραγματεύσεων. Παράλληλα, αναλύονται και ζητήματα όπως το lobbying στην ΕΕ, αλλά και ο ρόλος διεθνών οργανισμών, όπως του ILO και του OECD, σε ζητήματα σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις και τον κοινωνικό διάλογο.

II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

1. Εισαγωγική. Παρουσίαση και υλοποίηση μαθήματος «Εργασιακές Σχέσεις I: Βασικοί Θεσμοί».

Παρουσίαση της διάρθρωσης και των κύριων στόχων του μαθήματος. Ανάλυση των βασικών μαθησιακών αποτελεσμάτων. Τρόπος υλοποίησης του μαθήματος και μέθοδος αξιολόγησης

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Εννοιολογικό πλαίσιο, ιστορική εξέλιξη και θεωρητικές προσεγγίσεις

2. Θεσμοί και εργασιακές σχέσεις: εννοιολογικό πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια της εισήγησης θα παρουσιαστούν οι βασικοί θεσμοί και οι κυριότερες έννοιες γύρω από τις οποίες θα επικεντρώσει η ανάλυση του μαθήματος. Μεταξύ άλλων, θα αναλυθούν οι έννοιες των εργασιακών σχέσεων, των ομάδων συμφερόντων, των συνδικάτων και των εργοδοτικών οργανώσεων, της κοινωνίας πολιτών, του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

3. Ιστορική εξέλιξη και διαμόρφωση του πεδίου των εργασιακών σχέσεων: 19^{ος}-20^{ος} αιώνας

Σκοπός της συγκεκριμένης εισήγησης είναι η σύντομη ιστορική εξέλιξη της ανάπτυξης των εργασιακών σχέσεων. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην ανάπτυξη και εξέλιξη των κύριων θεσμών που σχετίζονται με το εν λόγω επιστημονικό πεδίο από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως και τα τέλη του 20^{ου}.

4. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλισμού I: οι πρώιμες θεωρίες

Συνοπτική ανάλυση των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων που σχετίζονται με την ανάλυση των εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλισμού. Βαρύτητα θα δοθεί τόσο στις πρώιμες όσο και στις σύγχρονες προσεγγίσεις. Μεταξύ άλλων θα αναλυθούν η «Γερμανική ιστορική σχολή», η «Πλουραλιστική προσέγγιση», η «Προσέγγιση του κορπορατισμού και του «Κρατικού κορπορατισμού», οι «Μαρξιστικές αναλύσεις», οι «Θεσμικές προσεγγίσεις» και οι «Θεωρίες της δράσης και της διάδρασης».

5. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλισμού II: οι σύγχρονες θεωρίες

Συνοπτική ανάλυση των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων που σχετίζονται με την ανάλυση των εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλισμού. Βαρύτητα θα δοθεί τόσο στις πρώιμες όσο και στις σύγχρονες προσεγγίσεις. Μεταξύ άλλων θα αναλυθούν η «Γερμανική ιστορική σχολή», η «Πλουραλιστική προσέγγιση», η «Προσέγγιση του κορπορατισμού και του «Κρατικού κορπορατισμού», οι «Μαρξιστικές αναλύσεις», οι «Θεσμικές προσεγγίσεις» και οι «Θεωρίες της δράσης και της διάδρασης».

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Εργασιακές σχέσεις, κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ελλάδα

6. Το ελληνικό σύστημα εκπροσώπησης εργαζομένων και εργοδοτών

Εν προκειμένω θα αναλυθούν τα βασικά χαρακτηριστικά και η διάρθρωση του ελληνικού συστήματος εκπροσώπησης εργαζομένων και εργοδοτών. Βαρύτητα θα δοθεί στην ανάλυση, τη σύνθεση και τη δομή των εθνικών (ή θεσμικών) κοινωνικών εταίρων (δηλ. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΤΕ, ΣΒΕ) και την εξέλιξή τους κατά την περίοδο της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας. Επιπροσθέτως, θα αναλυθεί ο ρόλος των ερευνητικών ινστιτούτων των εθνικών κοινωνικών εταίρων.

7. Κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ελλάδα I: κύριοι θεσμοί κοινωνικού διαλόγου

Ανάλυση των κυριότερων θεσμών και επιπέδων κοινωνικού διαλόγου, όπως της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ). Παρουσίαση των βασικότερων θεσμών διακυβέρνησης και των κυριότερων θεσμών διμερούς και τριμερούς κοινωνικού διαλόγου στο ευρύτερο πεδίο της εργασίας (π.χ. απασχόληση, κλαδικές συλλογικές διαπραγματεύσεις, ΕΕΚ, διακρίσεις στην εργασία κ.ά.).

8. Κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ελλάδα II: ανάλυση κυριότερων θεσμών διακυβέρνησης στην εργασία	Ανάλυση των κυριότερων θεσμών και επιπέδων κοινωνικού διαλόγου, όπως της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ). Παρουσίαση των βασικότερων θεσμών διακυβέρνησης και των κυριότερων θεσμών διμερούς και τριμερούς κοινωνικού διαλόγου στο ευρύτερο πεδίο της εργασίας (π.χ. απασχόληση, κλαδικές συλλογικές διαπραγματεύσεις, ΕΕΚ, διακρίσεις στην εργασία κ.ά.).
9. Κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις στο χώρο της εργασίας- Ιστορική εξέλιξη του φαινομένου και υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	Κύριος σκοπός της συγκεκριμένης παρουσίασης είναι η ανάλυση των κυριότερων ρεπερτορίων δράσης στο χώρο της εργασίας. Μεταξύ άλλων παρουσιάζονται ζητήματα που σχετίζονται με το απεργιακό φαινόμενο και άλλες μορφές συνδικαλιστικής διεκδίκησης, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.
3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Από το εθνικό στο διεθνές: Κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις σε υπερεθνικό επίπεδο	
10. Κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Κατά τη συγκεκριμένη ενότητα θα παρουσιαστούν οι κύριες Ευρωπαϊκές Οδηγίες και θεσμοί κοινωνικού διαλόγου στην ΕΕ (π.χ. Ευρωπαϊκό Εξάμηνο). Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στον τρόπο υλοποίησης του Ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου και το πως αλληλεπιδρά με τα εθνικά συστήματα εκπροσώπησης.
11. Lobbying και οργανωμένα συμφέροντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του lobbying στην ΕΕ και η «Θεωρία της περιστρεφόμενης πόρτας». Η θεσμική και μη θεσμική διάσταση των οργανωμένων συμφερόντων στη διαμόρφωση αποφάσεων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
12. Διεθνείς Οργανισμοί, κοινωνικός διάλογος και συλλογικές διαπραγματεύσεις	Βασικός στόχος της εισήγησης είναι η παρουσίαση των θεσμικών δράσεων και του ρόλου που διαθέτουν σημαντικοί υπερεθνικοί οργανισμοί, όπως η Διεθνής Οργάνωση Εργασία (ΔΟΕ) και ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στη διαμόρφωση του κοινωνικού διαλόγου και των εργασιακών σχέσεων.
13. Συμπεράσματα και ολοκλήρωση μαθήματος	

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (συνδυασμός σύγχρονης με ασύγχρονη)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-Learn	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας,</i>		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες (students' workload)

Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας,	17 ώρες
	Συγγραφή εργασιών	94 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	150 (students' workload)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά και ως προς τους ERASMUS φοιτητές/ τριες τα αγγλικά (μέσω των εργασιών τους). Η αξιολόγηση των συμμετεχόντων περιλαμβάνει: α) την υλοποίηση τριών σύντομων εργασιών (quiz) οι οποίες υλοποιούνται μετά την ολοκλήρωση της κάθε θεματικής ενότητας, β) την εκπόνηση εργασίας, η οποία ανατίθεται στους φοιτητές/τριες σε συνεργασία με τον διδάσκοντα στις αρχές του εξαμήνου και ολοκληρώνεται πριν την περίοδο των εξετάσεων. Η έκταση της εργασίας ανέρχεται σε 4.000 λέξεις, ενώ στην εκπόνησή τους θα πρέπει να ακολουθηθούν το σύνολο των προδιαγραφών που θα αναρτηθούν στο elearn του μαθήματος, και γ) τη συμμετοχή στις εξετάσεις εξαμήνου. Οι εξετάσεις θα είναι προφορικές και οι φοιτητές: i) θα παρουσιάσουν την εργασία τους και θα εξεταστούν προφορικά αναφορικά με ζητήματα της εργασίας, και ii) θα ερωτηθούν για ζητήματα που αναλύθηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων του εξαμήνου. Συνολικά, επομένως, η αξιολόγηση αναλύεται ως εξής:	
	Συμμετοχή σε quiz (10% για κάθε ένα εξ' αυτών)	30%
	Συγγραφή εργασίας	30%
	Επίδοση εξετάσεων	40%
	Σύνολο:	100%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αρανίτου, Β. (2012). Κοινωνικός διάλογος και εργοδοτικές οργανώσεις: Από τη συνεργασία των κοινωνικών εταίρων στην ηγεμονία των «Αγορών», Αθήνα: Σαββάλας.

- Berry, J. M. (1977). *Lobbying for the people: The political behavior of public interest groups*, Princeton: Princeton University Press.
- Beyers, J., Eising, R. and Maloney, W. (2008). *Researching interest group politics in Europe and elsewhere: Much we study, little we know?*, *West European Politics*, 31(6), 1103-1128.
- Bouwen, P., and McCown, M., (2007). Lobbyists versus Litigation: Political and legal strategies of interest representation in the European Union, *Journal of European Public Policy*, 14(3), 422-443.
- Cawson, A. (1978). Pluralism, Corporatism and the role of the state, *Government and Opposition*, 13(2), 178-198.
- Clegg, H.A. (1975). Pluralism in industrial relations, *British Journal of Industrial Relations*, 13(3), 309-316.
- Coen, D. (2007). Empirical and theoretical studies in EU lobbying, *Journal of European Public Policy*, 14(3), 333-345.
- Crepaz, M. and Hanegraaff, M. (2020). The funding of interest groups in the EU: Are the rich getting richer?, *Journal of European Public Policy*, 10(1), 102-120.
- Ελευθερίου, Κ., Τσίρμπας, Γ., Κολιαστάσης, Π. και Καναούτη, Σ. (επιμ.) (2023). *Εισαγωγή στην πολιτική επιστήμη*, Αθήνα: Gutenberg.
- Erne, R. (2015). Politicizing the new European economic governance regime? Explaining transnational trade union action in times of crisis, *Labor History*, 56(3), 345-368.
- Ζαρίφης, Γ. και Ζανόλα, Λ. και Μανάβη, Χ. και Φωτόπουλος, Ν. (2017). *Ο κοινωνικός διάλογος για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα. Διερεύνηση του ρόλου και των προτάσεων πολιτικής των κοινωνικών εταίρων*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.
- Hyman, R. (1995). Industrial relations in Europe: Theory and practice, *European Journal of Industrial Relations*, 1 (1), 17-46.
- Καρακιουλάφη, Χ. (2012). *Εργασιακές σχέσεις: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εμπειρικά ζητήματα*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Καρακιουλάφη, Χ. και Μοσχονάς, Α. (2016). Εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Μεταξύ «συγκεντρωτισμού» και «αποκεντρώσεως», *Social Cohesion and Development*, 1 (1), 37-48. <https://doi.org/10.12681/scad.9002>
- Καρακιουλάφη, Χ. και Σπυριδάκης, Μ. (επιμ.) (2017). *Κοινωνία, ανεργία και κοινωνική αναπαραγωγή*, Αθήνα: Gutenberg.
- Καρακιουλάφη Χ. (2021). *Οδηγός για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Διάλογο: Θεσμοί εκπροσώπησης και κατηγορίες παρεμβάσεων*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
- Κάρουλας Γ. (2023). *Κείμενο Πολιτικής: Οι πολιτικές δεξιότητων στην Ελλάδα: η οπτική των αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών οργανώσεων ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ και ΣΕΤΕ*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, (ISBN: 978-618-5653-39-2).
- Kaufman, B. (2004). Employment relations and the employment relations system: A guide of theorizaing, στο Kaufman, B., (ed.), *Theoretical perspectives on work and the employment relationship*, Madison: Industrial Relations Research Association, Cornell University Press.
- Kaufman, B. (2004). *The global evolution of industrial relations*, Geneva: International Labour Organization.
- Kelly, J. (1997). The future of trade unionism: Injustice, identity and attribution, *Employee Relations*, 19(5), 400-414.

- Klüver, H., Braun, C., and Beyers, J. (2015). Legislative lobbying in context: towards a conceptual framework of interest group lobbying in the European Union, *Journal of European Public Policy*, 22(4), 447-461, DOI: 10.1080/13501763.2015.1008792
- Κουζής, Γ. (2022). *Η μεγάλη εργασιακή απορρύθμιση: Τα 30+ χρόνια προς το ευέλικτο πρότυπο*, Αθήνα: Μοτίβο Εκδοτική.
- Κουτρούκης, Θ. (2022). *Σύγχρονες εργασιακές σχέσεις*, Αθήνα: Κριτική
- Λάβδας, Κ. (2004). *Συμφέροντα και πολιτική: Οργάνωση συμφερόντων και πρότυπα διακυβέρνησης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Mahoney, C. and Beckstrand, M.J. (2011). Following the money: European Union funding of civil society organizations, *Journal of Common Market Studies*, 49, 1339-1361.
- Muller-Jentsch, W. (2004). Theoretical approaches to industrial relations, στο Kaufman, B. (ed.) *Theoretical perspectives on work and the employment relationship*, Champaign, IL: Industrial Relations Research Association.
- Παλαιολόγος, Ν. (2006). *Εργασία και συνδικάτα στον 21^ο αιώνα*. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ
- Σουλιώτης Ν., Κάρουλας Γ., Κομνηνού Μ. και Αφουξενίδης Α. (2023). *Προσελκύοντας τους ισχυρούς: Δρώντες, θεσμοί και πολιτικές των ξένων επενδύσεων στην Ελλάδα*, Αθήνα: ΕΚΚΕ, (ISBN: 978-960-6834-52-3).
- Συλλογικό (2007). *Εργασία και πολιτική. Συνδικαλισμός και οργάνωση συμφερόντων στην Ελλάδα: 1974-2004*, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Μαυρογορδάτος, Γ. Θ. (1998). *Μεταξύ Πιτυοκάμπη και Προκρούστη: Οι επαγγελματικές οργανώσεις στη σημερινή Ελλάδα*, Αθήνα: Βιβλιόπολις.
- Μαυρογορδάτος, Γ.Θ. (2001). *Ομάδες πίεσης και δημοκρατία*, Αθήνα: Πατάκης.
- Μοίρα, Π. και Μυλωνόπουλος, Δ. (2014). *Εργασιακές σχέσεις: Θεσμοί, πολιτικές, εφαρμογές, διεθνές ενωσιακό περιβάλλον, τουρισμός, ναυτιλία*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
- Μπιθυμήτρης Γ. και Κωτσονόπουλος, Λ. (2018). Μετασχηματισμοί του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος από τη μεταπολίτευση μέχρι την κρίση: συνέχειες και ρήξεις. *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 44(1), 99–122. <https://doi.org/10.12681/hpsa.15923>.
- Papadakis, K. and Ghellab, Y. (2014). *The governance of policy reforms in southern Europe and Ireland: Social dialogue actors and institutions in times of crisis*, Geneva: International Labour Organization.
- Porta, D. D. and Diani, M. (2006). *Social movements: an introduction* (2nd ed.), Willey Blackwell.
- Rhodes, R.A.W. (1997). *Understanding governance: Policy networks, governance, reflexivity and accountability*, Buckingham Philadelphia: Open University Press.
- Schmidt, V.A. (2006). Procedural democracy in the EU: the Europeanization of national and sectoral policy-making process, *Journal of European Public Policy*, 13(5), 670-691.
- Schmitter P.C. (2006). *A prolegomenon to a theory of interests politics: needs, interests, concerns, action and eventually, associability*, January 2006, EUI, Florence.
- Vikberg, C. (2019). Explaining interest group access to the European Commission's expert groups, *European Union Politics*, 21(2), 312-332.
- Χατζησταύρου, Φ. (2021). *Ανταγωνισμός συμφερόντων στην πολιτική: Στρατηγικές ιδιωτικής επιρροής, lobbying και δημόσιο συμφέρον*, Αθήνα: Τζιόλα.